

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-20117910-170.01.02-00101740600

Konu : Ürün Güvenliği Denetimleri İştirak

11.10.2024 / 101740600

DAĞITIM YERLERİNE

Bilindiği üzere; insan sağlığı ve güvenliği ile hayvan ve bitki varlığı ve sağlığı yönünden Tarım ve Orman Bakanlığının kontrolüne tâbi ürünlerin ithalatına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği çerçevesinde düzenlenmektedir. Anılan Tebliğin 12 nci maddesinin 1 inci fıkrası gereğince ekli listelerde yer alan eşyanın ithalatında Tarım ve Orman Bakanlığı yetkili birimlerince düzenlenen Uygunluk Yazısı aranmaktadır. Diğer taraftan, Tebliğin 10 uncu maddesi ile "Muafiyetler ve kapsam dışı" uygulamalar düzenlenmiştir. Söz konusu madde kapsamında genel olarak; bir takım kullanım ve teslim şekilleri belirlenerek ithalatçının ilgili fıkra kapsamında bir sabit referans numarası beyan etmesi sağlanmış, bu durumlarda ön bildirim, Kontrol Belgesi ve/veya Uygunluk Yazısı düzenlenmeyeceği ve beyan edilen eşyanın ithalatına gümrük idarelerince doğrudan izin verileceği hükme bağlanmıştır. Esasen, bu şekilde gerçekleşen bir ithalatta, eşyanın ithalat sonrasında beyana uygun kullanıma ya da işleme tahsis edilip edilmediğinin belirlenmesi iç piyasada gerçekleşecek bir takip ve kontrol mekanizması ile mümkün olup 2024 yılı mevzuat revizyonu çalışmalarında da konuya ilişkin bir düzenleme getirilmiş ve Tebliğin "Muafiyetler ve Kapsam Dışı" başlıklı 10 uncu maddesine eklenen 5 inci fıkra ile sabit referans numarası beyan edilerek ithal edilen belirli kıymetin üzerindeki eşyanın yapılan beyana uygun kullanımının veya tesliminin gerçekleştirildiğinin tespitinin Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri raporu ile yapılacağı hususu düzenlenmiştir.

Bununla beraber, Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, yukarıda yer verilen Tebliğ kapsamında sabit referans numarası ile yapılan beyanlara ilişkin eşyanın tesliminden sonra yapılan kontroller sonucunda, Gümrük Kanunu'nun 235 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi, Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin onuncu fıkrasının (ç) bendi ve "Gümrük Kanunu 235-1/c maddesine ilişkin uygulama" konulu 2016/9 sayılı Genelge gereğince ilgili Kuruma gerekli bilgilendirmenin yapıldığı ve kontrolün ya da denetimin olumsuz sonuçlanması neticesinde, söz konusu eşyaya ilişkin beyanname kapsamında hem ithalatçı hem de iştirak hükümleri muvacehesinde gümrük müşavirleri veya müşavirlik şirketlerine de para cezası tatbik edildiği tespit edilmiştir.

Bilindiği üzere, 21.01.2014 tarihli ve 28889 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Tahsilat İşlemleri) (Seri No:2) "Dolaylı Temsilde Sorumluluk" başlıklı 6. maddesi;

"(1) Gümrük Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü doğrultusunda dolaylı temsilcinin, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutad olarak bilmesi gerektiği durumların tespitinde;

- Gümrük beyannamelerinin beyanın hazırlanmasına esas alınan belge ve bilgilere uygun olmaması,
- Gümrük beyannameyi eki belgeler arasında çelişki bulunması halinde gümrük müşavirinin elindeki imkânlarla bu hususu araştırmamış olması,

c) Gümrük beyannamesine eklenen belgelerin sahte, yanlış veya hatalı olduğunun ayrıca bir araştırmaya gerek duyulmaksızın anlaşılabilir olması,

ç) Gümrük beyannamesine eklenen belgelerin ulusal ve uluslararası mevzuatın ön gördüğü formlara veya şartlara uygun olmaması,

d) Beyanname kapsamı eşyanın cins, nevi ve niteliğinin herhangi bir tahlil veya detaylı bir incelemeye gerek kalmaksızın yapılacak fiziki incelemeyle veya beyanname eki belgelerde yer alan bilgilerden anlaşılabilmesine karşın, tarife yönüyle yapılan beyanın gümrük vergilerini ödememe veya noksan ödeme veya vergi dışı önlemlere tabi olmama sonucunu doğuracak nitelikte olması,

e) Vergi kaybına neden olan işleme ilişkin olarak, sorumlulukları Gümrük Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde ortaya konulmak şartıyla haklarında; Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve ceza koyan ilgili diğer kanunlar kapsamında takibatta bulunulması talebiyle fezleke, rapor veya iddianame düzenlenmiş olması,

hallerinin varlığı araştırılır. Bu hallerden herhangi biri mevcut ise dolaylı temsile yetkili kişiler müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(2) Dolaylı temsile yetkili kişilerin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda, ek tahakkuka ilişkin olarak alınan kararlarda yapılan tespitler ispatlayıcı belgelerle birlikte gerekçeli olarak belirtilir.

(3) Dolaylı temsile yetkili kişilerin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda;

a) Asıl yükümlünün onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olması,

b) Asıl yükümlü adına gümrük idaresi nezdinde, alacağa yetecek miktarda teminatın bulunması,

c) Eşyanın tesliminden önce ek tahakkukun asıl yükümlüye tebliğ edilmiş olması,

hallerinde dolaylı temsile yetkili kişilere ayrıca tebligat yapılmaz.

(4) Bu maddenin uygulanmasında, Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı yolu ile gelen eşyanın gümrük işlemlerine yönelik olarak yetkilendirilen dolaylı temsilciler için, 10/3/2013 tarihli ve 28583 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı) (Seri No: 4)'nin 10 uncu maddesi hükümleri saklıdır." hükmünü ve

"İştirak" başlıklı 8. maddesi;

"(1) 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında iştirak hükümlerinin uygulanabilmesi için, para cezasına konu kabahat fiilinin kasıtlı yani bilerek ve istenilerek işlenmiş olması gerekir.

(2) İştirak halinin varlığı tespit edildiğinde, para cezaları ilgililere ayrı ayrı uygulanır ve tebliğ edilir.

(3) Dolaylı temsilcilerin vergi aslına bağlı para cezalarına konu kabahat fiillerine iştirak edip etmediklerine yönelik yapılacak değerlendirmede, bu Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında sayılan hallerde kasten sebep olunup olunmadığı göz önünde bulundurulur.

(4) Vergi aslına bağlı olmayan para cezalarında kabahatin işlenişinde iştirak hallerinin varlığı genel hükümlere göre belirlenir." hükmünü amirdir.

Bu çerçevede, kapsam dışı sabit referans numarası beyan edilerek yapılan ithalat işlemlerinde ithalatın gerçekleşmesinden sonra eşyanın beyana aykırı bir şekilde kullanılacağına ya da bir teslimat konu edileceğinin dolaylı temsil yoluyla beyan yapan gümrük müşavirlerince bilindiği hususu somut

bilgi ve belgelerle desteklenmediği sürece gümrük müşavirleri ve müşavirlik şirketleri hakkında iştirak hükümleri uyarınca idari para cezası düzenlenmemesi gerekmektedir.

Bilgi ve geređini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ

Bakan a.

Genel Müdür

Dağıtım:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri